

Radni RM  
12.03.2018  
PRZEWODNICZĄCY RADY  
Witold Kwiazda

# Sprawozdanie z realizacji „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015-2017 DLA MIASTA ZDUŃSKA WOLA”

za 2017 rok

Opracował:  
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej  
Centrum Opieki Socjalnej  
w Zduńskiej Woli  
Koordynator Programu Wspierania Rodziny  
na lata 2015-2017 dla Miasta Zduńska Wola

Zaakceptował:

PREZYDENT MIASTA  
Piotr Niedźwiecki

Zduńska Wola, marzec 2018



## **Wstęp.**

Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 dla Miasta Zduńska Wola, zwany dalej „Programem”, został zatwierdzony uchwałą nr LVI/703/14 Rady Miasta Zduńska Wola w dniu 30 października 2014 r. Realizowane w ramach Programu działania są zadaniami własnymi gminy, których obowiązek realizacji wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.).

Sprawozdanie z realizacji zadań zostało opracowane na podstawie danych przekazanych przez podmioty działające w obszarze wspierania rodziny Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, zwanemu dalej „Ośrodkiem”, który jest koordynatorem realizacji Programu w zakresie zadań w nim ujętych. Zgodnie z zapisami Rozdziału X – Monitorowanie Programu, Dyrektor Ośrodka w terminie do dnia 31 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie, przedkłada je Radzie Miasta wraz z przedstawieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny na 2017 rok.

## **I. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
  - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
  - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
  - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
  - 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
  - 2) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 powołanej ustawy, tj. przez rodzinę wspierającą;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 i 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zgodnie z art. 177 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych gminy należy:

1. Wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1 rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi;
2. Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę.

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
  - 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
  - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
  - 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
  - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
  - 5) pomocy w integracji rodziny;
  - 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
  - 7) dążeniu do reintegracji rodziny.
2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:
  - 1) pracy z rodziną;
  - 2) pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka.
3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i z aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

### **III. Szczegółowy sposób realizacji zadań ujętych w Programie w 2017 roku.**

***1. Cel szczegółowy: wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.***

Głównym założeniem Programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz jej prawidłowe funkcjonowanie. Na potrzeby realizacji powyższego celu Ośrodek zatrudnił w 2017 r. 2 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Jeden asystent zatrudniony jest na czas nieokreślony, a wynagrodzenie finansowane ze środków własnych budżetu Miasta. Drugi asystent był zatrudniony w okresie od 1.03.2017 r do 30.04.2017 r. w ramach umowy zlecenia, którego wynagrodzenie finansowane było ze środków budżetu Miasta, a w okresie od 1.05.2017 r. do 31.12.2017 r. - wynagrodzenie finansowano z dotacji celowej w ramach Rządowego Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Łącznie w okresie sprawozdawczym ze wsparcia asystentów rodziny skorzystało 31 rodzin.

Zakres obowiązków asystenta rodziny został wyszczególniony w art. 15 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W Ośrodku rolą asystenta rodziny była pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent wspierał aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywował jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Do zadań asystenta należało także: motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców kształtujących prawidłowe wzorce rodzicielskie i umiejętności psychospołeczne, interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci. Praca asystenta rodziny miała formę socjalno-wychowawczej. Asystenci przekazywali informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamiali rodziców jaką pełnią rolę wobec dzieci, wskazywali korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców, dostarczali informacji dotyczących sposobów i miejsc spędzania wolnego czasu z dziećmi, prowadzili treningi umiejętności wychowawczych oraz organizacji dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członków rodziny. Asystenci zachęcali rodziców do okazywania dzieciom miłości, motywowali ich do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania dziecka do szkoły, przedszkola czy żłobka, towarzyszyli w kontaktach z nauczycielami, pedagogami. W razie niepokojących objawów w zachowaniu dziecka motywowali rodziców do zdiagnozowania poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń dysfunkcyjnych dzieci w poradniach psychologiczno-pedagogicznych lub innych poradniach specjalistycznych.

Wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka odbywała się w 2017 r. się poprzez:

- wspieranie rodzin i dzieci przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny, współpraca w tym zakresie z placówkami oświatowymi,
- organizowanie zajęć w świetlicach środowiskowych dla dzieci z rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego, socjalnego, oraz psychopedagogicznego w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzinnych,
- realizację projektów socjalnych o charakterze środowiskowym na rzecz osób i rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, Ośrodku oraz instytucjach działających na rzecz rodziny,
- doskonalenie kadry z zakresu wspierania rodziny celem tworzenia systemu pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych poprzez szkolenia,

- spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w ramach niego Grup Roboczych w zakresie wspierania rodzin doświadczających przemocy w rodzinie,
- świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób w ich środowisku społecznym, wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej, reprezentowanie osób niepełnosprawnych w różnych instytucjach,
- prowadzenie grup wsparcia, organizowanie dla rodzin spotkań rozwijających umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodzin wymagających wsparcia m. in. służbą kuratorską, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Urzędem Miasta Zduńska Wola, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi, Sądem Rejonowym, Prokuraturą Rejonową, placówkami służby zdrowia.

Poniższa tabela przedstawia realizatorów podejmowanych w 2017 r. działań w zakresie wspierania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

**Tabela 1. Dane dotyczące działań wspierających rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej**

Działanie	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Wspieranie rodzin i dzieci przez: - pracownika socjalnego, - psychologa, psychologów w szkole - asystenta rodziny	Ośrodek	260 rodzin 139 rodzin 31 rodzin	środki własne Miasta dotacja celowa
Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, Działalność Grup Roboczych	Ośrodek	4 spotkania 149 spotkań	środki własne Miasta
Indywidualne poradnictwo: - psychologiczne - prawne - socjalne - terapeutyczne	Ośrodek	475 porad 263 porady 445 porad 339 porad	środki własne Miasta
Prowadzenie oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach środowiskowych	Ośrodek 2 organizacje pozarządowe	100 dzieci	środki własne Miasta
Prowadzenie rodzinnej integracji, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny	Ośrodek	4 projekty socjalne	środki własne Miasta

Doskonalenie współpracy pomiędzy poszczególnymi podmiotami prowadzącymi pracę z dzieckiem i rodziną	Urząd Miasta, Ośrodek, Policja, Sąd, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, plac. służby zdrowia, placówki oświatowe	260 rodzin/ spotkań	środki własne Miasta
Aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania form wspierania rodziny	TBS, Ośrodek	Projekt socjalny „Mieszkanie bez długu”	środki własne Miasta
	Ośrodek, PCPR, Domy Dziecka, placówki oświatowe	Projekt socjalny „Wspólnymi siłami”	
	MOSiR, Ośrodek, Urząd Miasta	Projekt „Lato w mieście”	
	Ośrodek, Policja, Straż Miejska, TBS, Straż Pożarna, Szpital	Projekt „Bezpieczny rejon”	

Urząd Miasta Zduńska Wola realizował w okresie sprawozdawczym działania wspierające rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020, poprzez:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności adresowanej do dzieci i młodzieży w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w formie warsztatów, koncertów, widowisk teatralnych, szkoleń. Wśród zorganizowanych i sfinansowanych działań należy wymienić w szczególności:
  - 1) warsztaty z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, w tym e-papierosów, agresji, konfliktów, nietolerancji, adresowane do 661 uczniów szkół podstawowych, tj.:
    - 12 warsztatów 2-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas I-III,
    - 12 warsztatów 1-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas IV-VI,
    - 6 warsztatów 2-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas IV-VI oraz 2 wywiadówki profilaktyczne dla rodziców,
    - 15 warsztatów 1-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas II-IV oraz

1 wywiadówka profilaktyczna dla rodziców.

- 2) warsztaty profilaktyczno-muzyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych pt. „Technożycie świata utraconego – Moje Miasto – anatomia tragedii po alkoholu i narkotykach” - dla 798 uczniów oddziałów gimnazjalnych w szkołach podstawowych i 421 uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu miasta Zduńska Wola (SP nr 4, 5, 9, 12, 13, ZSE, ZSZ Nr 1);
  - 3) 30 interaktywnych spektakli teatralnych dla przedszkolaków, w formie bajek, z zakresu profilaktyki wczesnodziecięcej dotyczącej zdrowego stylu odżywiania, rozróżniania i przewidywania konsekwencji dokonywanych wyborów, uczenia umiejętności odróżniania dobra i zła, właściwego zachowania, bezpieczeństwa i tolerancji, ochrony środowiska;
  - 4) profilaktyczny koncert muzyczny w ramach projektu profilaktycznego w przedmiocie uzależnień pn. „Nie zmarnuj swojego życia”, dedykowany młodzieży (w koncercie uczestniczyły 193 osoby);
  - 5) zakup opasek odbłaskowych dla uczniów szkół i mieszkańców miasta wpływających na poprawę bezpieczeństwa na drogach;
  - 6) zakup książeczek edukacyjnych dla przedszkolaków pt. „Straż Miejska ... nie tylko dzieciom”;
  - 7) zakup 10 gablot zawierających 54 substancje psychoaktywne z kompatybilną prezentacją multimedialną prezentującą najbardziej rozpowszechnione substancje definiowane jako dopalacze lub narkotyki, jako materiał pogładowy dla nauczycieli szkół podstawowych;
2. Pomoc uczniom i ich rodzicom poprzez udział w pozaszkolnych zajęciach profilaktycznych z elementami socjoterapii, prowadzonych przez socjoterapeutę – psychologa, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli.  
36 uczniów z klas I-III i IV-VI z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzący z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień uczyło się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, rozwijania motywacji do nauki. 12 rodziców zostało objętych pomocą;
3. Zapewnienie dodatkowej pomocy psychologicznej w szkołach w zakresie zgłaszanych problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, przemocą, agresją, pomoc w radzeniu sobie ze stresem. Pomoc psychologiczna udzielana w szkole rodzicom uczniów polegała na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych, udzielaniu pomocy i porad ofiarom przemocy w szkole, rodzinie, a w sytuacjach kryzysowych podejmowaniu działań o charakterze terapeutycznym i interwencyjnym.
4. Organizowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-



rekreacyjnych. W roku 2017 Miasto zrealizowało następujące działania:

- w okresie marzec–kwiecień odbyła się VII edycja rozgrywek w piłkę siatkową pn. „Liga Prezydencka w piłce siatkowej” z elementami profilaktyki uzależnień, w której uczestniczyło 120 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych;
- w okresie listopad – grudzień zorganizowano XIV edycję rozgrywek sportowych w piłce nożnej pn. „Liga Prezydencka w piłce nożnej” z elementami profilaktyki uzależnień dla 80 uczniów oddziałów gimnazjalnych i szkół podstawowych;
- dla 40 uczniów klas I–III szkół podstawowych zorganizowano II edycję rozgrywek sportowych pn. „Mała Liga Prezydencka w piłce nożnej” z elementami profilaktyki uzależnień;
- na boisku wielofunkcyjnym przy Szkole Podstawowej Nr 11, Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 2 i Szkole Podstawowej Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi, od 3 kwietnia do 31 października 2017 r. odbywały się pozalekcyjne zajęcia ogólnorozwojowe i sportowe z elementami profilaktyki uzależnień, mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób aktywny, bezpieczny i ciekawy. W pozalekcyjnych zajęciach sportowych uczestniczyły dzieci i młodzież w liczbie dziennie średnio: w SP 2 – od 7 do 12, w SP 6 – od 7 do 12, w SP 9 – od 7 do 12, w SP 11 – 20.

#### 5. Organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży:

- zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień w okresie ferii zimowych, którymi objęto 60 uczniów. Zajęcia odbywały się w budynku Wspólnoty Lokalnej Osiedla Nowe Miasto w Zduńskiej Woli, Szkole Podstawowej Nr 13 i Publicznym Gimnazjum Nr 3,
- profilaktycznych półkolonii dla 165 dzieci i młodzieży w okresie wakacji, w Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi (2 turnusy) oraz w Szkole Podstawowej Nr 13 (1 turnus). W programie półkolonii znalazły się m. in. zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, sportowe, plastyczne, muzyczne, wycieczki, gry i zabawy integracyjne, zajęcia twórcze, konkursy, ognisko,
- bezpłatnego 14-dniowego wstępu do kompleksu basenowego MOSIR „RELAX” w Zduńskiej Woli w okresie lipiec - sierpień w ramach akcji „Lato w mieście”. Projektem objęto 60 dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zduńska Wola, wskazanych przez MOPSCOS, pochodzących z rodzin ubogich, zagrożonych uzależnieniem i nieudolnych wychowawczo,
- 4-dniowego biwaku połączonego z realizacją programu profilaktycznego dla 47 dzieci z rodzin z problemami uzależnień, niewydolnych wychowawczo, rodzin niepełnych i zastępczych, znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej i materialnej, z elementami socjoterapii.

#### 6. Wsparcie w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zapewnienie opieki w świetlicach środowiskowych z programem profilaktycznym dla 90 dzieci i młodzieży.

Miasto Zduńska Wola finansowało 3 placówki wsparcia dziennego, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ze środków stanowiących dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj.

ZHP Komendę Hufca Zduńska Wola, Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” – Świetlica Środowiskowa „Trampolina” oraz świetlicę środowiskową Zduńskowolskie Centrum Integracji.

Świetlice środowiskowe:

- realizowały zadania wspomagające rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- realizowały zadania z zakresu profilaktyki uzależnień w formie warsztatów, pogadanek, prelekcji, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych,
- prowadziły zajęcia edukacyjno-wychowawcze, komputerowe, plastyczne, sportowe, teatralne, socjoterapeutyczne, służące rozwojowi zainteresowań,
- organizowały wycieczki krajoznawcze, gry i zabawy,
- wspierały w nauce, służyły pomocą w odrabianiu prac domowych,
- świadczyły pomoc psychologiczno-pedagogiczną podopiecznym, ich rodzicom, współpracowały ze szkołą,
- organizowały uroczystości.

Dzieci i młodzież uczestniczące w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach środowiskowych miały zapewnione dożywanie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli w roku 2017 udzielało poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i socjalnego swoim podopiecznym, tj. rodzinom zastępczym, dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych, usamodzielnionym wychowankom rodzin zastępczych i placówek, a także innym osobom, które zgłaszały się po pomoc i wsparcie.

W okresie od 01.01.2017 r. do 28.02.2017 r. PCPR kontynuowało realizację projektu pn. „Rodzinka jest dobra na wszystko” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, skierowanego do dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenia tych dzieci, czyli do rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, dzieci biologicznych rodziców zastępczych, małżonków/partnerów rodziców zastępczych.

W projekcie wzięło udział 29 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka, ogółem liczba uczestników wynosiła 98 osób. W ramach realizacji projektu w okresie od 24.01.2017 r. do 28.01.2017 r. odbył się 5-dniowy wyjazd terapeutyczny do Spały, w którym wzięło udział 31 osób. Rodzice zastępczy uczestniczyli w zajęciach socjoterapeutycznych w zakresie doskonalenia umiejętności opiekuńczych, radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi, w funkcjonowaniu społecznym, poznawali metody i techniki stosowane w pokonywaniu przez dziecko niepowodzeń szkolnych. Natomiast dzieci z rodzin zastępczych zostały podczas wyjazdu objęte zajęciami wyciszającymi i odprężającymi oraz zdobywały wiedzę na temat radzenia sobie z negatywnymi emocjami i agresją.

Dla rodzin zastępczych - na czas trwania projektu - były prowadzone grupy wsparcia. Zajęcia odbywały się dwa razy w miesiącu po 2 godziny dla każdej grupy (podział na 3 grupy). Podczas spotkań osoby otrzymywały wsparcie emocjonalne, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych, doskonaliły swoje umiejętności wychowawcze oraz radzenia sobie z emocjami i stresem.

Na spotkaniach indywidualnych z rodzicami zastępczymi, jak również z dziećmi pozostającymi w pieczy zastępczej, omawiane były zagadnienia dotyczące zagrożeń związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, skutków zdrowotnych ich zażywania oraz ich wpływu na rozwój emocjonalno-społeczny dzieci i młodzieży.

We współpracy z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli zorganizowało w miesiącu kwietniu 2017 r. szkolenie dla rodzin zastępczych pn. „Prawny i społeczny obowiązek zawiadomienia organów ścigania o popełnionym przestępstwie – pokaz walizki edukacyjnej”. Rodzice zastępczy podczas szkolenia zapoznali się z zagrożeniami wynikającymi z kontaktu dziecka ze środkami odurzającymi oraz odpowiedzialnością prawną nieletnich za popełnione czyny karalne i przejawy demoralizacji.

W okresie od 22.05.2017 r. do 12.06.2017 r. PCPR przeprowadziło szkolenie dla nowopowstałych rodzin zastępczych. Tematyka szkolenia obejmowała m. in. zagadnienia dotyczące uzależnień, przemocy, mechanizmów ich powstawania i przeciwdziałania.

W okresie od 03.10.2017 r. do 31.10.2017 r. odbyło się 40-godzinne szkolenie związane z tematyką wychowania dzieci pt. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, przeznaczone także dla rodziców zastępczych.

Pracownicy PCPR wchodzący w skład Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2017 r. wzięli udział w następujących szkoleniach: „Organizacja pomocy dla dzieci z FESD – diagnoza i budowanie systemu wsparcia”, „Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej”, „Warsztaty dla pracowników zatrudnionych w miejskich/gminnych ośrodkach pomocy społecznej oraz powiatowych centrach pomocy rodzinie w zakresie sposobów postępowania w sytuacji kryzysowej”, oraz udział w IX Wojewódzkich Obchodach Dnia Rodziny w Łodzi.

W dniu 19 maja 2017 r. w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Zduńskiej Woli przy ulicy Dąbrowskiego odbył się piknik w ramach Dni Otwartych Funduszy Europejskich, na który zaproszono m. in. przedstawicieli jednostek pomocy społecznej powiatu zduńskowolskiego. Organizację pikniku wspierało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Piknik był doskonałą okazją do zacieśnienia współpracy międzyinstytucjonalnej na gruncie nieformalnym.

Na stronie internetowej PCPR zamieszczono ogłoszenie o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Podczas Niebieskiego Pikniku zorganizowanego przez PCPR wspólnie z KPP w Zduńskiej Woli w dniu 23.07.2017 r. oraz obchodów Dni Powiatu Zduńskowolskiego w dniu 15.08.2017 r., PCPR zorganizowało i prowadziło punkt informacyjny dla osób zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny zastępczej.

Placówki oświatowe inicjowały różne formy wspierania rodziny i następujące projekty:

- zorganizowano Zduńskowolską Spartakiadę Przedszkolaka promującą aktywne formy spędzania czasu,
- realizowano programy profilaktyczne dla dzieci tj.: „Jestem Ja, jesteś Ty i MY”, „Bezpieczny, czysty, zdrowy – do zabawy gotowy”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Bezpieczne przedszkole”, „Jedźmy odpowiedzialnie”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”,
- prowadzono działania sprzyjające rodzinnej integracji przeciwdziałającej marginalizacji, tj. festyny rodzinne, pikniki, uroczystości, warsztaty, dni otwarte, zajęcia otwarte,

- podjęto pracę z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, analizowano sytuację rodzinną dziecka, w razie potrzeby udzielano pomocy, współpracowano z asystentami rodzin, kuratorami,
- realizowano program adaptacyjny, propagowano w środowisku rodzinnym przedszkolaków program wspierający rozwój społeczny i emocjonalny starszych przedszkolaków pn. „Nasze emocje poznajemy, w zgodzie z nimi żyjemy”, upowszechniano wśród rodziców program pn. „Wspomaganie rozwoju dziecka w młodszym wieku przedszkolnym”,
- w ramach udzielania pomocy rodzinom w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prowadzono ścisłą współpracę z rodzicami biorącymi udział w procesie wychowania i kształcenia dzieci, angażowano rodziców do udziału w życiu placówki (zebrania grupowe, uroczystości, imprezy okolicznościowe, festyny, pikniki, wycieczki, inne formy). Organizowano szkolenia, prelekcje, odczyty, warsztaty dla rodziców w celu rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Zapraszano rodziców na zajęcia otwarte, oferowano fachową literaturę,
- realizowano programy profilaktyczne - „Bezpieczne dzieciństwo startem w lepszą przyszłość”, program edukacji antynikotynowej - „Czyste powietrze wokół nas”, program edukacji ekologicznej - „Kubusiowi Przyjaciele natury”, program zdrowotny - „Zdrowy przedszkolak”,
- wspierano rodziny poprzez organizację szkolenia z zakresu zdrowego żywienia w ramach realizacji programu „Zdrowo jemy – zdrowo rośniemy”, prowadzono edukację rodziców poprzez zamieszczanie na gazetce oraz na stronie internetowej ciekawych artykułów i porad,
- organizowano zajęcia logopedyczne i korekcyjno-kompensacyjne, realizowano program profilaktyczny, zajęcia otwarte i warsztaty dla rodziców, konsultacje logopedyczne dla rodziców oraz prelekcje dla rodziców dzieci zakwalifikowanych na zajęcia logopedyczne pt. „Zaburzenia mowy i wady wymowy”,
- zorganizowano wykład edukacyjny pt. „Oddziaływania wychowawcze w przypadku trudnych zachowań dzieci” przeprowadzony przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli,
- nauczyciele wzięli udział w szkoleniu pt. „Trudne rozmowy z rodzicami” przeprowadzonym przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli,
- organizowano szkolenia dla nauczycieli w zakresie rozwijania umiejętności dzieci, monitorowano zachowania w środowisku przedszkolnym dzieci z rodzin zastępczych.

## **2. Cel szczegółowy: praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych**

Bardzo ważnym elementem wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych jest kompleksowa pomoc, którą Ośrodek realizował w 2017 r. poprzez:

1. poradnictwo w zakresie pomocy:

- a) psychologicznej m.in. poradnictwo indywidualne, oddziaływania terapeutyczne, konsultacje, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczej rodziny,
  - b) prawnej m.in.: formułowanie pism urzędowych, porady prawne,
  - c) pomocy socjalnej m.in. udzielanie kompleksowej informacji o możliwości uzyskania wsparcia, indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy;
2. pracę socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin w ich środowisku społecznym, w tym stała współpraca z asystentami rodziny;
  3. udzielanie informacji, edukowanie w zakresie przemocy w rodzinie, m. in. w placówkach służby zdrowia, instytucjach publicznych, placówkach oświatowych;
  4. analizę i ocenę sytuacji dziecka i pomocy rodzinie w ramach Zespołu ds. Okresowej Oceny Dziecka działającego przy Świetlicy środowiskowej *Zduńskowolskie Centrum Integracji*, w skład którego wchodzi wychowawcy świetlicy, pracownicy socjalni, specjaliści Punktu ds. Przemocy w Rodzinie;
  5. podejmowanie działań integrujących i wspierających rodziny w ramach projektów socjalnych: „Wspólnymi siłami”, „Mieszkanie bez długu”, „Lato w mieście”, „Bezpieczny rejon”;
  6. prowadzenie monitoringu rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej;
  7. propagowanie informatorów o działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie oraz rodzajach przemocy, formach pomocy świadczonej na rzecz osób doświadczających przemocy lub zagrożonych stosowaniem przemocy.

**Tabela 2 Dane dotyczące realizowanych działań w celu zapobiegania sytuacji kryzysowej**

Działanie	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie	Ośrodek	260 rodzin	środki własne Miasta
Konsultacje i poradnictwo	Ośrodek	139 rodzin	środki własne Miasta
Terapie i mediacje	Ośrodek	44 osoby	środki własne Miasta
Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych	Ośrodek	11 rodzin	środki własne Miasta
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie	Ośrodek	260 rodzin	środki własne Miasta

W roku 2017 r. Ośrodek na podstawie postanowień Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli III Wydział Rodzinny i Nieletnich zobowiązany został do składania sprawozdań z przebiegu pracy z rodziną zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej w przypadku 32 rodzin.

Urząd Miasta Zduńska Wola w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym wspierał rodziny w 2017 r. realizując następujące działania:

1. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, współuzależnionym i członkom ich rodzin w podmiotach leczniczych wykonujących

- działalność leczniczą (w Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Szadkowskiej 2 oraz w Poradni Leczenia Uzależnień przy Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym sp. z o.o. w Zduńskiej Woli);
2. Zapewnienie rodzinom pomocy profilaktyczno-rehabilitacyjnej udzielanej przez stowarzyszenia abstynenckie (Miasto dofinansowało w 90% działalność stowarzyszeń abstynenckich na rzecz utrzymywania abstynencji i krzewienia idei trzeźwości oraz profilaktyczno-rehabilitacyjne);
  3. Zapewnienie pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielanej przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie;
  4. Organizacja pomocy psychologicznej w szkołach;
  5. Realizowanie w przedszkolach publicznych i szkołach podstawowych rekomendowanych programów profilaktycznych;
  6. Zapewnienie pomocy socjoterapeutycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1;
  7. Wsparcie rodziców poprzez organizację warsztatów z zakresu wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej podczas wywiadówek.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenci rodziny lub pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej co miesiąc byli zapraszani do siedziby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli na posiedzenia, podczas których dokonywano oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, oceny rodzin zastępczych oraz przygotowywano plan pomocy dziecku. Na posiedzenia byli także zapraszani rodzice biologiczni dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2017 zatrudniało 2 koordynatorów, którzy regularnie, kilka razy w miesiącu, wizytowali rodziny zastępcze w ich miejscu zamieszkania i udzielali pomocy zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W okresie od 01.03.2017 r. do 31.12.2017 r. był zatrudniony 1 koordynator w ramach pozyskanych środków z dotacji celowej z budżetu państwa z Programu asystent rodzinny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017. Koordynatorzy na bieżąco analizowali sytuację rodzinną dziecka, współpracowali z rodzicami zastępczymi i rodzicami biologicznymi, ze szkołami, do których uczęszczały dzieci, z PCPR, z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, z kuratorami sądowymi, pomagali w rozwiązywaniu problemów. Sytuacja rodzinna, szkolna dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej była na bieżąco monitorowana. PCPR Zduńska Wola w tym zakresie współpracowało z rodzicami zastępczymi, a także z placówkami oświatowymi, do których uczęszczały dzieci z rodzin zastępczych. Pomocy udzielał psycholog, pedagog i prawnik. Nie rzadziej niż do pół roku każde dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej miało sporządzaną aktualizację oceny sytuacji podczas organizowanych przez PCPR posiedzeń, na które byli zapraszani: przedstawiciele ośrodka adopcyjnego, asystenci rodziny lub pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, rodziny zastępcze, pedagodzy szkolni, wychowawcy, rodzice biologiczni. Od dnia 1 marca 2016 roku funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli. Ośrodek jest placówką zapewniającą nieodpłatnie usługi specjalistyczne:

psychologiczne, prawne, socjalne, inne w zależności od potrzeb osób korzystających z Ośrodka oraz schronienie. Do Ośrodka przyjmowane są osoby i rodziny będące ofiarami przemocy w rodzinie lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej. W 2017 r. nie było osób korzystających z miejsca noclegowego. Łącznie w 2017 r. w ramach Interwencji Kryzysowej udzielono 551 porad, które dotyczyły m. in. problemów wychowawczych, zaburzonych relacji w rodzinie, konfliktów małżeńskich, stosowania przemocy w rodzinie, zaburzeń depresyjnych, problemów mieszkaniowych, zespołu stresu pourazowego, problemów alkoholowych, władzy rodzicielskiej.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2017 r. wszczął 2 procedury „Niebieskie Karty” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie. Pracownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej brał udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w mieście Zduńska Wola.

W 2017 r. PCPR po raz trzeci prowadziło oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. Program skierowany był do pełnoletnich osób, którzy nie radzą sobie z kontrolowaniem i opanowywaniem własnych negatywnych emocji oraz stosujących przemoc wobec swoich bliskich. Program ten obejmował 64 godziny zajęć w przeliczeniu na jednego uczestnika programu i obejmował okres od 8 września do 12 grudnia 2017 r. Do Programu zakwalifikowane zostały 4 osoby, które także go ukończyły.

Rozpowszechniony został informator dla mieszkańców Powiatu Zduńskowolskiego, który zawierał informacje na temat zjawiska przemocy oraz wykaz instytucji udzielających pomoc w wsparcie na terenie Powiatu.

Placówki oświatowe w ramach zapobiegania sytuacjom kryzysowym:

- prowadziły konsultacje ze specjalistami: logopedą, psychologiem i pedagogiem specjalnym, lekarzem, pielęgniarką, kuratorem, współpracowały z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Komendą Powiatową Policji, Komendą Straży Pożarnej, Strażą Miejską, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- współpracowały z ośrodkami pomocy społecznej w celu zapewnienia dzieciom gorącego posiłku,
- wspierały rodziny w działaniach na rzecz edukacji i rozwoju dziecka – pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zapewniały wsparcie w postaci zwiększonej opieki (pomoc nauczyciela), dostosowały sale do zajęć do pracy z dzieckiem z orzeczoną stopniem niepełnosprawności,
- realizowały programy profilaktyczne i zdrowotne dla uczniów: „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Zadbaj o swoje płuca”, „Śnieżnobiały uśmiech”, „Między nami – kobietkami”, spektakl profilaktyczny „Dzieci w sieci”,
- realizowały programy i zajęcia: „Przyjaciele Zippiego”, „Trening Zastępowania Agresji”, „Bezpieczne dziecko”, „Bezpieczne dziecko w sieci”, „Poznaj siebie i innych”, „Nasze sześciolatki”, „Zdrowy oddech”, Rządowy Program „Bezpieczna +”, Narodowy Program Rozwoju Czytelności, „Dopalaczom mówimy stop – wybieramy zdrowie”, „Trzymaj formę”, „Zaloguj się do rzeczywistości”, „Bycie FIT a zaburzenia odżywiania”, „Poszukiwany poszukiwana”, „Czysta woda podstawa zdrowego życia”, „Być albo nie być

- w grupie”, „Hejt ... i co dalej”, „Dialog”, „Cukierki”, „Stop agresji i przemocy w szkole”, „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie” oraz zajęcia z policją o cyberprzemocy,
- zapewniały pomoc psychologiczną poprzez rozmowę i terapię z powodu następujących problemów: braku umiejętności opanowania emocji, niskiego poczucia własnej wartości, braku umiejętności i chęci funkcjonowania w grupie rówieśniczej, nieumiejętności inicjowania kontaktów z rówieśnikami, wybuchów agresji, niskiego zasobu słownictwa nadmiernego korzystania z gier komputerowych, poczucia odrzucenia i osamotnienia, problemów z konstruktywnym radzeniem sobie ze stresem w sytuacjach trudnych dla dziecka, zachowań opozycyjno-buntowniczych, nadmiernej troski rodzicielskiej nie dającej dziecku możliwości samodzielnego funkcjonowania prowadzącej do braku zaradności i poczucia obowiązku u dziecka, kłótni i zachowań agresywnych między rodzeństwem mających wpływ na funkcjonowanie całej rodziny, niewłaściwej komunikacji między dzieckiem a rodzicami, przerwania wychowania dziecka na szkołę i nauczycieli, osobistych problemów rodziców i nieumiejętności ich rozwiązania rzutujących na samopoczucie dziecka (poczucie zagubienia i osamotnienia, brak stabilności i poczucia bezpieczeństwa),
  - realizowały dla rodziców spotkania warsztatowe nt.: „Trudny nastolatek”, „Jak rozpoznać czy dziecko nadużywa Internetu?”.

### 3. Cel szczegółowy: zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

W ramach realizowanych w 2017 roku działań mających zapewnić bezpieczeństwo dziecku i rodzinie, we współpracy z Urzędem Miasta Zduńska Wola MOPSCOS w Zduńskiej Woli podejmował następujące działania:

- zapewniono wsparcie finansowe i rzeczowe rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej,
- sfinansowano wynagrodzenie asystentów rodziny,
- współfinansowano pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- współfinansowano pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- finansowano dożywiania dzieci i młodzieży w trakcie nauki w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

**Tabela 3 Dane dotyczące rodzin objętych ww. działaniami**

Działanie	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Zapewnienie wsparcia finansowego, rzeczowego i w naturze rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Ośrodek	260 rodzin	środki własne Miasta
Organizowanie i finansowanie dożywiania dla dzieci i młodzieży w trakcie nauki i w trakcie zajęć pozalekcyjnych	Ośrodek	410 dzieci	środki własne Miasta środki zewnętrzne



Organizowanie i finansowanie czasu wolnego w świetlicach środowiskowych	Ośrodek	30 dzieci	środki własne Miasta
Finansowanie asystenta rodziny	Ośrodek	1 asystent 1 asystent	środki własne Miasta, dotacja celowa
Współfinansowanie pobytu dzieci z terenu Miasta w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Ośrodek	40 dzieci	środki własne Miasta, środki zewnętrzne - powiat

#### IV. Potrzeby w zakresie wspierania rodziny na 2018 rok

Na podstawie rozeznania potrzeb na 2018 r. w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje się wzrost środków finansowych Miasta niezbędnych do realizacji zadań. Potrzeby w zakresie zadań własnych przedstawiają się następująco:

##### Dział 855 – Rodzina

Rozdział – 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 225.000 zł  
Środki w tym rozdziale przeznaczone będą na wydatki związane z pobytem 9 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

##### Rozdział – 85508

Rodziny zastępcze - 130.000 zł

- środki w tym rozdziale przeznaczone będą na wydatki związane z pobytem 31 dzieci w rodzinach zastępczych oraz planowanym umieszczeniem 3 dzieci w roku 2018

##### Dział 852 – Pomoc społeczna

##### Rozdział – 85219

- ośrodki pomocy społecznej (płace i utrzymanie) – 58.250 zł
- środki w tym rozdziale przeznaczone będą na zatrudnienie asystenta rodziny.

##### Dział 851 – Ochrona Zdrowia

##### Rozdział – 85154

- przeciwdziałanie alkoholizmowi – 207.929 zł
- środki w tym rozdziale przeznaczone będą na prowadzenie zajęć w dwóch świetlicach w tym w Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji Ratusz.

Ośrodek planuje w 2018 r. objąć pomocą rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w formie świadczeń pieniężnych oraz w formie dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach, żłobkach i klubach dziecięcych.

Ośrodek planuje wystąpić do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o sfinansowanie etatu asystenta rodziny w ramach zorganizowanego konkursu.

Od stycznia 2017 r. wsparciem asystentów rodziny mogą być objęte również rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym. Takie wsparcie gwarantuje ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860) w ramach programu rządowego. Planujemy, że w 2018 r. może być złożonych do 3 wniosków o przyznanie asystenta rodziny, środki finansowe na zatrudnienie asystenta w całości pokrywane będą w ramach programu.

## V. Podsumowanie.

Przy realizacji Programu w 2018 r. należy kontynuować następujące kierunki działania:

- kłaść główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, wzmacniać działania profilaktyczne, doskonalić metody pracy z rodziną, realizować różne formy pomocy rodzinie,
- wspierać działające placówki wsparcia dziennego, świetlice, kluby,
- prowadzić poradnictwo, mediacje, pracę socjalną ukierunkowane na edukowanie rodziców,
- stwarzać możliwości powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do domu rodzinnego,
- poszerzać współpracę pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, parafie),
- zatrudnić asystentów rodzin, których zadaniem byłoby wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną,
- organizować warsztaty, grupy wsparcia dla rodziców, w celu poprawy ich umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- zabezpieczać podstawowe potrzeby bytowe rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.

Program zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w mieście Zduńska Wola. Zawarte w Programie propozycje były realizowane w 2017 r. w toku bieżącej pracy przez niżej wymienione podmioty działające na rzecz rodzin i dzieci, które poprzez swoją pracę, tworzą lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Urząd Miasta, placówki wsparcia dziennego, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, parafie.

Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

**DYREKTOR**  
**MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ**  
**CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ**

**Mirosława Jakubowska**